

Ács Ágnes Mária

A lakástextíliák fajtái. Bútorbevonó anyagok

A követelménymodul megnevezése:
Bútorok és lakástextíliák forgalmazása

A követelménymodul száma: 0006-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SzT-010-30

A LAKÁSTEXTÍLIÁK FAJTÁI. BÚTORBEVONÓ ANYAGOK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Egy család új lakásba költözik, de a meglévő használt, antik bútoraikhoz ragaszkodnak, mégis szeretnék áthúzatni, mivel az új környezetbe a meglévő bútorokon található bevonó anyagok sem színben, sem mintázatban nem illenek.

Milyen szempontok alapján tudnak választani az üzletben a hatalmas áruválasztékból?

A bútorszövetek a kárpitozott bútorok bevonására szolgáló anyagok, de készítenek bútorszövetből asztalterítőket, ágytakarókat, párnákat és falvédőket is, valamint dekorációs célra is felhasználhatóak.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A lakásunk berendezési tárgyait (ülő-és fekvőbútorok) bevonó anyagokat bútorszöveteknek nevezzük. A bútorok bútorszövettel való bevonásával, a bútorok áthúzásával, a kisebb szöveti hibák kijavításával külön szakember, a kárpitos foglalkozik.

Ma már ez tömegesen nem jellemző, csak az antik, értékes, de felújításra szoruló bútorokat viszik kárpitosmesterhez, aki elvégzi a szükséges reparálást, illetve kicseréli a felületen a bútorszövetet.

A kárpitozás már évszázadok óta használatos tevékenység. Régebben párnázásnak is nevezték, hiszen elsősorban az ülő-és fekvőbútorok megkopott, elhasználódott belső részét kellett lecserélni, "újrapárnázni".

A kárpitozás lényege, hogy az ülő-illetve a fekvőfelületeket különböző anyagokkal és eljárásokkal kényelmesebbé és esztétikusabbá tudják tenni. A feldolgozás módja szerint megkülönböztetünk a vázra rádolgozott, illetve a vázra ráhelyezett kárpitozási eljárást. A vázra ráhelyezett kárpitozásnál megkülönböztetünk lapos párnázást, illetve rugós kárpitozást.

A lapos párnázásnál növényi rostokat, állati szőröket (például:lószőr), különböző műanyagokat vagy bútorkárpitot használnak. A rugós kárpitozás esetében a keretre úgynevezett hevedert feszítenek, ezekre rugókat erősítenek, a tetejére pedig vásznat, majd tömítőanyagot helyeznek el. Ezt követi a fedővászon, illetve a bútorkárpit ráhelyezése, rávarrása. A bútorkárpit mindig igazodik a váz stílusához: lehet klasszikus, stíl, skandináv fenyő, rusztikus vagy modern. A bútorkárpit anyagának kiválasztásakor figyelembe kell venni a stílus mellett a használati funkciót, valamint a felhasználót is (például: gyermek, felnőtt).

A bútorszövetek kereskedelmi forgalma

A bútorszöveteket – elnevezésükkel ellentétben – ma már legnagyobb mennyiségben nem a bútorok bevonására használják, hanem az urbanizáció fejlődésével a közlekedési eszközök – autóbuszok, gépjárművek, stb. – üléseinek takarására alkalmazzák. A textilipar igyekszik minden felmerülő igényt kielégíteni, ezért nagyon sokféle alapanyagból, széles választékban kaphatóak a kiskereskedelemben.

1. ábra. Autókárpit ülésrészlet¹

1. A bútorszövetek csoportosítása

Több szempont alapján csoportosíthatóak a bútorszövetek, az alábbiak szerint:

1. bútorszövetek csoportosítása a szövetszerkezet szerint (ez azt jelenti, hogy milyen gyártástechnológiával állították elő az adott bútorszövet):

- Bútorbársonyok

Ide tartoznak a mokettek, a plüssök és a mikroplüssök.

Ezek megjelenésükben nagyon esztétikusak, dekoratív hatásúak. Hátrányuk, hogy a plüss felület száltakarói a mindennapi használat során elkopnak, és az adott felület először kifényesedik, majd kikopik az anyag. Általában egyszínű textíliaként kerülnek kereskedelmi forgalomba.

---

¹ Forrás:www.stylfa.hu (2011.03.10-ei állapot)

A legmegfelelőbb alapanyag a gyapjú lenne, de azt elég magas ára miatt ma már viszkóz, poliakrilnitril-szállal keverik, a kopásállóság növelésére poliamid-szálat használnak fel. Az anyagok tapintása puha, lágy. Kellemes megérinteni, ugyanakkor a túszerű szövésből adódóan tapadnak más anyagokhoz, mint például a leterített lepedőhöz, ahonnan könnyen felveszik a szöszöket.

Fontos tudni, hogy a szövetek esetében nem a vastagság a legfontosabb szempont.

Ha jól akarunk választani, akkor a következőket érdemes figyelembe venni:

Az első a felhasznált fonal sodrási technológiája és minősége. Minél több elemi szálból van összesodorva egy fonal, annál tartósabb. Az azonos szálaból azonos darabszámban összesodort fonalaknál a döntő különbséget a sodrás technikája adja meg.

A második a szövés sűrűsége. Minél több úgynevezett keresztpont található egy négyzetcentiméteren, annál sűrűbb a szövet. Ezt magatok is könnyedén ellenőrizhetitek: tartsátok a fény felé a szövetmintát, így láthatóvá válik, mennyi fényt ereszt át. Minél kevesebb fény szűrődik át a szöveten, annál jobb, hiszen annál nagyobb a szakítószilárdsága és a kopásállósága.

Ezzel a technikával könnyedén összehasonlíthatjátok az anyagokat egymással.

Ezen textíliák felhasználási területe igen széles: nemcsak bútorbevonó anyagként használják. Készülhetnek belőlük például színházak, mozik függönyei is, továbbá közlekedési eszközök üléseinek bevonására is alkalmazzák (például vonatülések huzataként). Plüss és mikroplüss anyagokkal jellemzően az alsóbb kategóriás termékeknél találkozhatunk, mivel előállításuk viszonylag olcsó. Rengeteg színben és mintában kaphatóak.

A plüss anyagok előnyei:

- puha, lágy, kellemes tapintás
- könnyű tisztíthatóság
- viszonylag olcsó
- rengeteg színben léteznek

A plüss anyagok hátrányai:

- viszonylag ritka szövésűek (elsősorban az olcsó kategóriás termékek esetében)
- hajlamosak a kopásra
- áruknak köszönhetően kevésbé tartós anyagok
- Jacquard-szövetek

Elnevezésüket onnan kapták, hogy úgynevezett Jacquard-gépeken állítják elő őket. Alapanyagukat tekintve készülhetnek gyapjú-, selyem-, pamut- vagy lenfonalból.

- Nyüstös bútorszövetek

Érdekes elnevezésüket az előállításukhoz használt nyüstös gépről kapták. A nyüst a szövőszéknek az a része, amellyel a láncfonalak szádképzés céljából szétválasztatnak. Minden láncfonalat külön gyűrűbe (úgynevezett nyüst-szembe) húznak be. Az egyenlő kötésű láncfonalak nyüst szemei zsinegekkel (úgynevezett nyüstzsineg) közös lécekre köttetnek. Kopásállóságuk általában nem olyan jó, mint az előző csoportnak, de ettől függetlenül ettől használják, mind a bútorigarban, mind az autógyártók, mint bútorbevonó anyagot (kopásállóságukat befolyásolja a felhasznált alapanyag is).

– Bútorbrokát

Régebben hernyóselyemből készítették, ma a selyem típusú műselyemből, szintetikus selyemből vagy ezek keverékéből állítják elő. Bútorszövet céljaira az egyszínű, tört színárnyalatú változatok terjedtek el. Antik- és stílbútorok bevonására, újrakárpitozásra használják fel elsősorban, de a divatirányzat állandó, folyamatos változásával időnként terítőként és dekorációs függönyanyagként is megjelenik a lakásokban. Színoldala fényes, helyenként matt részekkel tagolt, hátoldala matt tapintású.

– Bútordamaszt

Az előző csoportban bemutatott bútorbrokátnál erősebb bútorszövet. Alapanyagát tekintve mercerezett pamutból vagy lenből készül. Nagyon dekoratív, ugyanakkor nem hivalkodó, visszafogott megjelenésű bútorszövet, mintázatára a virág, levélmintázat alkalmazása jellemző. Nagyon jól mutat a luxus árkatégoriát képviselő biedermeier bútorokon.

– Bútorszatén

A kárpitosipar által az utóbbi években terjedt el a használata. Kivitelét tekintve hűvös tapintású. Dekoratív megjelenésű, drágább bútorok bevonására szokták alkalmazni.

– Buklé bútorszövet

Elnevezését a szövet felületének kialakításáról kapta. Felületén apró "fonalgöbök", úgynevezett buklék vannak, melytől jobb a bútorszövet kopásállósága.

– Gobelin szövetek

Ezek Jacquard-mintázatú, gyapjú típusú bútorszövetek. Gazdag virág-, illetve levélmintázattal készült, tarkán szőtt szövetek, melyeknek előállítása rendszerint sűrű vászonkötéssel történik. Külsejükben, megjelenésükben a kézi szövésű gobelint próbálják utánozni. Esztétikus, mutatós szövetek, melyeket főleg antik- és stílbútorok bevonására használnak fel.

2. Bútorszövetek csoportosítása mintázat alapján

– Hagyományos mintázatú szövetek

Ezeknél általában virág- vagy különböző figurális alakzatú mintázatot alkalmaznak. Felhasználási területüket tekintve főleg a stílbútorok bevonására használják.

– Modern mintázatú szövetek

Ezeket általában egyszerűbb mintázattal (geometriai vagy csak vonalas, körös ábrák) hozzák forgalomba, alapanyagukat tekintve keverékszálak.

- Eplinglé szövetek
Hurkos felületű bútorszövet, rendkívül jó a kopásállósága, ezért kedvelt bútorbevonó anyag.
- Bútorripsz
Elnevezését onnan kapta, hogy ripszkötéssel állítják elő, rendszerint egyszínű változatban kerül kereskedelmi forgalomba. Alapanyagát tekintve általában gyapjús szövetből készül.

Ezek valamilyen geometriai mintázattal ellátva készülnek. Felhasználási területük elsősorban az új stílusú bútorok bevonása.

3. Bútorszövetek csoportosítása alapanyag szerint

- Természetes szálakból készült bútorszövetek
Ide tartoznak a pamut- és pamut típusú, gyapjú- és gyapjú típusú, selyem- és selyem típusú szálakból előállított, valamint a természetes bőr alapanyagból készült bútorszövetek.

Most nézzük meg ezeket az áruféleségeket részletesebben!

Pamut- és pamut típusú bútorszövetek

Tisztán pamutszálból nem készítenek bútorszövetet, mert a pamut könnyen kinyúlik. Ezt a hátrányos tulajdonságot próbálják kiküszöbölni azzal, hogy szintetikus szálakat kevernek hozzá.

Gyapjú- és gyapjú típusú bútorszövetek

Szintén ugyanaz igaz, mint az előző csoportra.

A tisztán gyapjúból készült szál mellett, hogy ma már elég drága, igen hátrányos tulajdonsága, hogy eléggé szűrős, ezért általában poliakrilnitril-szállal keverve gyártják.

Selyem- és selyem típusú bútorszövetek

A valódi selyemszálat hernyóselyemből állítják elő. Ez ma a kereskedelemben a legdrágább szálanyag. Ennek köszönhetően igen csekély mennyiségben állítják elő.

Természetes bőr alapanyagú bútorszövetek

Természetes bőröknek nevezzük azokat az állati bőröket, melyeket nyersbőrből állítanak elő különböző kikészítési eljárásokkal.

Készbőröket több száz féle állat bőréből lehet előállítani. Hazai viszonylatban jelenleg négyféle állat bőréből állítanak elő természetes bőrt. Ezek közül is a legnagyobb forgalmi jelentősége a szarvasmarhabőrnek van. Kisebb mértékben használnak juh-, sertés- és kecskebőrt is.

A természetes bőrből készült bútorszövet rendkívül esztétikus megjelenésű, dekoratív anyag. Egy természetes bőrrel bevont ülőgarnitúra 20–25 évig a lakás berendezési tárgya lehet (természetesen folyamatosan ápolni kell megfelelő, erre a célra árusított bőrpoló szerekkel).

Természetes bőrrrel szemben támasztott követelmények:

- nagy szilárdság
- jó rugalmasság
- jó alakíthatóság
- tetszetősség
- jó higiéniai tulajdonságok

A természetes bőroket sokféle szempont szerint csoportosíthatjuk. Most nézzük meg azt a csoportosítást, amellyel a kereskedelemben is találkozhatunk!

Természetes bőrök csoportosítása a felületük kiképzése szerint:

- Sima felületű
Ezt nagynyomású vasalással érik el. Azaz a bőr természetes redőzöttsége, szakkifejezéssel barkázata nem kivihető a felületen.
- Barkapréselt
Ezt más szóval műbarkás bőrnek nevezzük. Az eredeti bőr barkájának megfelelő mintázatú préssel előállított teljes barkás vagy korrigált barkás bőr.
- Préselt barkájú bőr
Más állat bőrének barkarajzolatát utánozó préssel vagy plasztikus mintával ellátott teljes barkás vagy korrigált barkás bőr.
- Barkázott bőr
Rendezett feltörődést mutató bőr.
- Töredezett barkájú bőr
Ez az előző csoporttal éppen ellentétes felületű, azaz rendezetlen feltörődést mutató bőr.
- Összerántott vagy zsugorított barkájú bőr
A felületet vegyi kezeléssel alakítják ki, rendezetlen barkapréselt felületű bőrt nyernek.

2. ábra. Természetes bőr bútorszövet²

Mesterséges úton előállított alapanyagból készült bútorszövetek

Ebbe a csoportba soroljuk a műbőröket.

A műbőrök a természetes bőr helyettesítésére és pótlására létrehozott mesterséges anyagok. Olyan lemezszerű vagy textilszerűen puha, szintetikus eredetű anyagok, amelyek a természetes bőrhöz hasonló megjelenésűek, fogásúak.

Ide tartoznak még a textilbőrök. Megjelenésüket tekintve szinte megszólalásig hasonlítanak a valódi bőrökre, de természetesen a kellemes bőr illat nem érzik rajtuk. Igazán elegáns és tartós kárpitbevonat. Sajnos kaphatóak a kereskedelemben silányabb minőségű textilbőrök is. Ezeket úgy lehet könnyen felismerni, ha az anyagot meghajtjuk, akkor hajtási él keletkezik rajta, ami meg is marad. Általánosan elmondható, hogy a textilbőröknek lágynak kell lenniük, de nem nyúlhatnak, ugyanakkor nem is lehetnek kemények. Szerencsére a magyar gyártók által használt textilbőrök igazán jó minőségűek és az említett probléma nem fordulhat elő. Hátrányuk, hogy télen hidegnek, nyáron melegnek érezzük az ülőfelületet.

A textilbőr anyagok könnyen tisztíthatóak. Legegyszerűbben semleges hatású lemosóval távolíthatóak el a szennyeződések. Permetezzük le a felületet és töröljük át egy puha ruhával, vagy papírkendővel. Ha végeztünk, töröljük át a felületet nedves ruhával, majd töröljük szárazra. Így elkerülhető, hogy a felület foltosodjon. Minden vegyszeres tisztítás előtt végezzünk tesztet egy nem látható helyen és ha végeztünk, vízzel is töröljük át a felületet!

² Forrás: www.stylfa.hu (2010.07.16.)

Vannak olcsóbb kivitelű műbőrök, ezek hátránya, hogy a használat során felületük megtöredezik, mivel nem olyan jó a nyúlékonysága. Használati tulajdonságaik sem túl előnyösek. Ha ráülünk egy műbőrből készült ülőgarnitúrára, akkor rövid idő elteltével – ha közvetlenül érintkezik a bőrfelülettel – beleizzadunk, „odaragadunk”. Az újabb fejlesztéseknek köszönhetően ma már vannak úgynevezett lélegző műbőrök, amelyek használati tulajdonságaikban egyre inkább hasonlítanak a természetes bőrökhöz.

Óriási színválasztékban készülnek, a vásárlói igényeknek megfelelően.

Textilbőrök házilagos tisztítása

A textilbőrök esetében ha valamilyen szennyeződés éri az ülő- vagy fekvőbútort langyos vizes szappanos tisztítással általában eltávolítható a folt. Ha ez nem segít kaphatóak a kereskedelemben kifejezetten textilbőr tisztítására szolgáló készítmények, amelyek általában folyékony állagúak. A textilbőr felületére fújást követően segítenek a szennyeződést fellazítani, mely utána száraz ronggyal könnyen letörölhetővé válik.

A textilbőröknél is szükség van negyedévente–félévente egy nagyobb tisztításra. Ezt egy alapos porszívózással érdemes elkezdni, ezt követően a teljes felületet át kell törölni vizes-szappanos ronggyal, majd biztosítani kell a megfelelő szellőzést, hogy a teljes felület ki tudjon száradni. Ellenkező esetben a bennmaradt nedvesség hatására előfordulhat dohosodás vagy penészedés. Ezek veszélye, hogy nemcsak a felületen, hanem a textilbőr belső oldalán is kialakulhatnak, amelyeket csak kárpitcserével lehet véglegesen eltávolítani.

2. Bútorszövetek használati tulajdonságai és a minőségüket meghatározó tényezők

- Jó kopásállóság
A bútorszövetektől megkívánják, hogy tartósak legyenek, azaz a használat során az igénybevételt több éven át kibírják károsodás nélkül.
- Legyen tetszetős, azaz az esztétikai hatása jó legyen
Ez még a használat során se romoljon.
- Kicsi legyen a felületváltozási hajlam
Ezen azt értjük, hogy a használatból eredő szennyeződés eltávolításakor, a tisztításakor a felület ne változzon meg, tehát ne színeződjön el, ne foltokban száradjon. A felületváltozási hajlam nagymértékben függ a szövetszerkezettől is.
- A bútorszövet a használat során ne nyúljon ki, ne hullámosodjon.
- Legyen fényálló (azaz szilárdságát napfény hatására ne változtassa meg, ne fakuljon ki).
- Legyen színtartó (azaz tisztítás után a színét ne változtassa meg).
- Igazodjon a lakás stílusához, színeiben harmonizáljon az egyéb berendezési tárgyakkal.

A bútorszövetek használati tulajdonságai nagyban függenek a felhasznált alapanyagtól, a szövetszerkezettől (milyen szövési eljárással készül), a kikészítés módjától (ez azt jelenti, hogy a bútorszövet legyártása után milyen kémiai anyagokkal kezelik a felületet annak érdekében, hogy minél tartósabb legyen a bútorbevonó anyag).

3. A bútorszövetek hibái

Lehetnek szövési, festési, kikészítési hibák, továbbá mérethibák, kezelési hibák, illetve különböző eredetű szennyeződések. Az ilyen bútorszöveteket csak csökkentett áron, II. osztályú vagy III. osztályú termékként lehet értékesíteni a kereskedelemben.

4. Bútorszövetek kereskedelmi forgalmazása

A bútorszöveteket végben, méterárúként hozzák forgalomba. Kaphatóak szimpla széles (90 cm széles) és dupla széles (általában 140 cm széles) változatban is. Ezen termékjellemző ismerete elengedhetetlen ahhoz, hogy megfelelő méretű bútorszövetet vásároljunk.

Lakástextil-boltokban is kaphatók, de ezeknek a kiválasztását a vásárlók inkább szakemberre bízzák. A bútorok bútorszövettel való bevonását, vagy elhasználódás esetén a cseréjét a kárpitos szakemberek végzik. A vásárló az anyagmintákból tudja kiválasztani, hogy milyen alapanyagú, színű és mintázatú bútorszövettel szeretné bevonatni a bútorait.

5. Minőségtanúsítás a bútorigarban

A kereskedelmi forgalomba kerülő kárpitozott bútorokat gyári termékismertetővel kell ellátni. Emellé a gyártók még egy anyagmintát is szoktak mellékelni.

6. Bútorszövetek házilagos tisztítása

A lakásunkban megtalálható lakberendezési tárgyakat borító bútorszöveteket érdemes a fűtési szezont követően nagyobb takarításnak alávetni annak érdekében, hogy a benne felgyülemlt port és egyéb szennyeződések eltávolítsuk.

A házi vegyszeres tisztítást mindig meg kell, hogy előzze egy alapos porszívózás, mellyel a szilárd halmazállapotú szennyeződések tudjuk eltávolítani a felületről. Ezt követően érdemes például az ülőgarnitúra hátoldalán, egy viszonylag kis felületen úgynevezett vegyszerpróbát végezni arra vonatkozóan, hogy az adott vegyi anyag mennyire tömény, ha szükséges, vízzel kell hígítani. Miután a bútor hátoldalán elvégzett próbatisztításkor semmilyen káros elváltozást nem tapasztalunk, megkezdhetjük a bútor egész felületén a tisztítást. Az előírt mennyiségben vigyük fel a habot, gél vagy port a tisztítandó felületre, és a használati utasításon feltüntetetteknek megfelelően végezzük el a szennyeződések eltávolítását. Ha szükséges, erre a célra árusított puha szőrzetű keféket is használhatunk, így nemcsak a vegyi hatással érhetünk el eredményt, hanem az esetleges mechanikai hatás eredményeképpen is sikerül az adott felületet megtisztítani.

Nagyon jó tisztító hatást lehet elérni az úgynevezett száraz–nedves porszívó/takarítógép alkalmazása esetén. Ebben az esetben a gép száraz funkció állapotában végezzük el a portalanítást, majd az erre a célra szolgáló részébe adagolt folyékony mosószeres tisztító folyadék adagolásával végezhetjük el magát a tisztítást. A nedvességet a gép utána visszaszívja. Ezt követően nagyon fontos, hogy megfelelő szellőzést biztosítsunk a helyiségben annak érdekében, hogy teljes mértékben el tudjon párologni a nedvesség a bútorszövetből. Ellenkező esetben bedohosodik, súlyosabb esetben bepenészedik. A penészgombák jelenléte a bútorszövetben nemcsak esztétikailag kifogásolható, hanem allergiás tüneteket is kiválthat. A gyapjú- és gyapjú típusú szálból készült bútorszövet esetén a tisztítógép nedves funkciójának használata esetén csak kézmeleg vizet tegyünk a gépbe, különben a gyapjúból készült felület károsodhat.

De más esetben is szükség lehet akár az azonnali tisztítása is: ha váratlanul valami rácsöpög, vagy valamivel összekeződik a bútorkárpit azt a lehető legrövidebb időn belül meg kell próbálni eltávolítani, mert ellenkező esetben csak elhalványítható a folt, amely örökre benne marad a kárpitban. Ilyenkor az első lépés mindig langyos vizes szappanos tisztítás kell, hogy legyen és csak ezt követően alkalmazható bútorkárpittól függően valamilyen vegyszeres tisztítás.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A feladatokat önálló, egyénileg is megoldhatja, de páros-, vagy csoportmunka keretében is megbeszélhetik.

Gyakorlati munkahelyén, vagy egy tetszőlegesen kiválasztott lakástextil üzlet bútorbevonó anyagokból kínált kereskedelmi választékát tekintse át és végezze el az alábbi megfigyeléseket!

1. Tekintse át gyakorlati munkahelyének vagy egy tetszőlegesen kiválasztott lakástextil-üzlet bútorszövetekből kínált kereskedelmi választékát, és végezze el az alábbi megfigyeléseket!

a) Milyen bútorszövetet ajánlana gyerekszobában használatos bútorra? Válaszát írja le, és röviden indokolja meg!

<hr/> <hr/> <hr/>
----

b) A gobelin bútorszöveteket milyen típusú bútorokhoz ajánljuk elsősorban? Válaszát írja le, és röviden indokolja meg!

---

2. Hasonlítsa össze egy gyapjúból készült és egy poliészter szállal kevert bútorszövetet! Milyen lényeges eltéréseket tapasztal (tapintásra, dörzsölésre)! Válaszát röviden indokolja meg!

---

a) Sorolja fel a kijelölt helyen a szakmai információtartalomban található új fogalmakat!

---

b) Írjon 1-1 mondatot az új fogalmakkal!

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A bútorszöveteken belül megkülönböztetünk hagyományos mintázatú bútorszöveteket. Ezeknél általában virág-, vagy különböző figurális alakzatok mintázatot alkalmaznak. Főleg a stílbútorok bevonására használják.

Vannak modern mintázatú szövetek. Ezeket általában egyszerűbb mintázattal (például: geometriai vagy csak vonalas, vagy körös ábrák) hozzák forgalomba, alapanyagukat tekintve keverékszálak. Ezek főbb típusaik az úgynevezett epinglé szövetek. Ezek hurkos felületű bútorszövetek, rendkívül jó a kopásállóságuk, ezért kedvelt bútorbevonó anyagok. Ide tartoznak még a bútorripszek. Elnevezésüket onnan kapták, hogy ripszkötéssel állítják elő, rendszerint egyszínű változatban kerülnek kereskedelmi forgalomba. Alapanyagukat tekintve általában gyapjú típusú szövetből készülnek.

A modern mintázatú bútorszövetek valamilyen geometriai mintázattal ellátva készülnek. Felhasználási területük elsősorban az új stílusú bútorok bevonása.

2. feladat

A lakásunkban megtalálható lakberendezési tárgyakat borító bútorszövetek házilagos vegyszeres tisztítását mindig meg kell, hogy előzze egy alapos porszívózás, mellyel a szilárd halmazállapotú szennyeződések eltávolítani a felületről. Ezt követően érdemes az ülőgarnitúra hátoldalán, egy kis felületen úgynevezett vegyszerpróbát végezni arra vonatkozóan, hogy az adott vegyi anyag mennyire tömény, milyen hatást vált ki a bútorszöveten, kell-e esetleg vízzel hígítani. Miután a bútor hátoldalán elvégzett próbatisztításkor semmilyen káros elváltozást nem tapasztalunk, ezt követően megkezdhetjük a bútor egész felületén a tisztítást. Az előírt mennyiségben vigyük fel a habot, gél vagy port a tisztítandó felületre, és a használati utasításon feltüntetetteknek megfelelően végezzük el a szennyeződések eltávolítását. Ha szükséges erre a célra árusított puha szőrzetű keféket is használhatunk, így nemcsak a vegyi hatással érhetünk el eredményt, hanem az esetleges mechanikai hatás eredményeképpen is sikerül az adott felületet megtisztítani.

Nagyon jó tisztító hatást lehet elérni az úgynevezett száraz–nedves porszívó/takarítógép alkalmazása esetén. Ebben az esetben a gép száraz funkció állapotában végezzük el a portalanítást, majd a gép erre a célra szolgáló részébe adagolt folyékony mosószeres tisztítószer adagolásával végezhetjük el magát a tisztítást. A nedvességet a gép utána visszaszívja. Ezt követően nagyon fontos, hogy megfelelő szellőzést biztosítsunk a helyiségben annak érdekében, hogy teljes mértékben el tudjon párologni a nedvesség a bútorszövetből. Ellenkező esetben bedohosodik, súlyosabb esetben bepenészedik. A penészgombák jelenléte a bútorszövetben nemcsak esztétikailag kifogásolható, hanem allergiás tüneteket is kiválthat.

A gyapjú- és gyapjú típusú szálból készült bútorszövet esetén a tisztítógép nedves funkciójának használata esetén csak kézmeleg vizet tegyünk a gépbe, különben a gyapjúból készült felület visszafordíthatatlanul károsodhat.

A bútoraink ilyen alaposabb tisztítását mindenképpen érdemes két- vagy háromhavonta elvégezni, illetve ha valamilyen nem várt szennyeződés éri a felületet (például rácsöpög valami, ami későbbiekben beleszárad), akkor rövid időn belül elvégezni.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Ruházati áruismeret. Duál Bt., 2000.

www.ezermester.hu/butorszovetek

AJÁNLOTT IRODALOM

Teszt magazin (2009. évfolyam 6.szám)

www.stylfa.hu

www.lakberendezes.hu

A(z) 0006–06 modul 010 számú szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31-341-01-0010-31-01	Bútor- és lakástextil-eladó
52-341-05-1000-00-00	Kereskedő
52-341-05-0100-52-01	Bútor- és lakástextil-kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
8 óra

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató